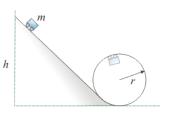
Práce, energie, výkon

Slunce působí na Zemi gravitační silou 3,6.10²² N. Země za rok urazí dráhu 942 milionů km. Jakou práci vykoná gravitační síla? [0]

Malý vozík o hmotnosti *m* sjíždí bez smýkání po dráze zakončené válcovou plochou o poloměru *r*. Z jaké výšky *h* musí vozík sjíždět, aby projel celou kruhovou smyčku této válcové plochy? Moment setrvačnosti a valivý odpor koleček zanedbejte. [2,5r]

Dřevěný hranol o hmotnosti 3 kg leží na vodorovné podložce. Je zasažen střelou o hmotnosti 5 g pohybující se vodorovně. Střela v hranolu zůstane. Hranol se posune po podložce o 25 cm. Koeficient tření mezi hranolem a podložkou je 0,2. Určete počáteční rychlost střely. [595 m/s]

Auto o hmotnosti 1200 kg má motor o výkonu 33 kW. V jakém největším stoupání je schopno udržet rychlost 72 km/h? [8°]

Po vodorovné přímé silnici jede cyklista stálou rychlostí 27 km/h. Odporová síla má velikost $F_{\text{odp}} = kv^2$, kde číselná hodnota $\{k\} = 0,3$, přičemž rychlost uvádíme v jednotkách m/s a sílu v newtonech. Hmotnost cyklisty i s kolem je 70 kg. Valivý odpor neuvažujte.

a) Jak velkou silou musí do kola strkat silnice, aby jelo rovnoměrným pohybem?

[16,9 N]

- b) Jakou práci musí cyklista vykonat na trase 1 200 m? Jaký je výkon cyklisty při jízdě? Předpokládejte, že nedochází ke ztrátám mechanické energie. [20,3 kJ, 127 W]
- c) Jakou největší rychlost může vyvinout cyklista při stálém výkonu 600 W?

[12,6 m/s]

Dřevěný válec plave ponořený ve vodě do 2/3 své výšky. Jakou práci je nutno vykonat na vytažení válce tak, že jeho spodní podstava se zvedne do výšky 20 cm nad hladinu? Poloměr válce je 10 cm a jeho výška 60 cm. [49 J]

Na nakloněné rovině jsou hmotný bod, koule ($J = 2/5 \text{ mr}^2$) a válec ($J = \frac{1}{2} \text{ mr}^2$) s polovičním poloměrem oproti kouli. Kdo dojede nejdříve dolů? [hmotný bod, koule, válec]

Jojo je vyrobeno z kovového válce o hmotnosti M, tloušťce D a poloměru R spojených krátkou osičkou o poloměru r zanedbatelné hmotnosti.

- a) Určete moment setrvačnosti joja vzhledem k rotační ose symetrie. Moment setrvačnosti i hmotnost osičky zanedbejte. [J = ½ MR²]
- b) Vlákno navinuté na osičce má délku L a zanedbatelnou tloušťku. Jakou rychlost bude mít jojo po vymotání vlákna? Jaké je jeho zrychlení? $[v^2 = 2gL/(1+J/Mr^2), \ a = g/(1+J/Mr^2)]$

Nádoba vysoká H = 50 cm je plná vody. V boční stěně je ve výšce h = 10 cm ode dna malý otvor, kterým vytéká voda.

a) jakou rychlostí vytéká?

 $[v^2 = 2g(H-h)]$

b) do jaké vzdálenosti od nádoby dopadá proud vody?

 $[d^2 = 4h(H-h)]$

c) v jaké výšce by měl být otvor, aby voda dopadala co nejdále?

[h = H/2]

Pružina má tuhost 200 N/m. Jakou silou musíme tlačit, aby se pružina zkrátila o 5 cm? Jakou práci při tom vykonáme? [10 N, 0,25 J]

Olověná kulička o hmotnosti 20 g narazí na masivní dřevěný terč rychlostí 100 m s⁻¹ a zastaví se v něm. Určete zvýšení teploty kuličky, předpokládáme-li, že kuličkou jsou pohlceny dvě třetiny z celkové uvolněné energie. Měrná tepelná kapacita olova je 130 Jkg⁻¹K⁻¹ [25,6 °C]

Do 200 ml čaje o teplotě 90°C vhodíme 10 ml kostku ledu s teplotou -20°C. Jaká bude výsledná teplota čaje? $c_{VODA} = 4180 \text{ Jkg}^{-1}\text{K}^{-1}, c_{LED} = 2100 \text{ Jkg}^{-1}\text{K}^{-1}, l_{TÁNÍ} = 334 \text{ kJkg}^{-1}.$ [81,4°C]

Elektron byl z klidu urychlen napětím 500 V. Jaké rychlosti dosáhl?

 $[v^2 = 2eU/m]$

Oscilační LC obvod obsahuje kondenzátor s kapacitou 100 nF a cívku s indukčností 25 mH. Kondenzátor je na počátku nabitý na napětí 5 V.

a) Jaký je maximální proud v obvodu?

[10 mA]

b) Jaký je proud v obvodu v okamžiku, kdy napětí na kondenzátoru kleslo na 2,5 V?

[8,7 mA]